

Beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024:

Samen tegen schulden

INHOUD

SAMENVATTING	3
INLEIDING.....	4
HOOFDSTUK 1: KADER.....	5
1.1 Wettelijk kader	5
1.2 Wetswijzigingen	5
1.3 Verordening beslistermijn	5
1.4 Kwaliteitskader	5
HOOFDSTUK 2: EVALUATIE PERIODE 2017-2020	6
2.1 Aantal klanten	6
2.2 Producten	6
2.3 Analyse producten.....	6
2.4 Kosten.....	7
2.5 Minicongres schuldhulpverlening	7
2.6 Evaluatie aanpak zorgverzekeringsschulden.....	7
2.7 Evaluatie 023 Steunfonds.....	7
HOOFDSTUK 3: AANPAK VROEGSIGNALERING	8
3.1 Wetswijziging vroegsignalering	8
3.2 Portaal vroegsignalering.....	8
3.3 Convenant	8
3.4 Vroeg Eropaf.....	8
3.5 Monitoring.....	8
3.6 Prioritering.....	8
3.7 Sociaal raadslid	9
3.8 Conclusie	9
3.9 Financiën	9
HOOFDSTUK 4: HULP VOOR ONDERNEMERS.....	10
4.1 Doelstellingen	10
4.2 Wettelijk kader	10
4.3 Uitvoering	10
4.4 Begeleiding voor en door ondernemers	10
4.5 Conclusie	10
4.6 Financiën	10
HOOFDSTUK 5: AANPAK JONGEREN	12
5.1 Schulden bij jongeren	12
5.2 Jongeren en de coronacrisis	12

5.3 Vroegsignalering jongeren	12
5.4 Andere aanpak	12
5.5 NewFuture Bloemendaal.....	12
5.6 Conclusie	12
5.7 Financiën	12
HOOFDSTUK 6: NIEUWE INITIATIEVEN.....	13
6.1 Initiatieven.....	13
6.2 Conclusie	15
6.3 Financiën	15
HOOFDSTUK 7: FINANCIËN	17
7.1 Kosten trajecten	17
7.2 Kosten voor nieuw beleid.....	17
7.3 Eenmalige rijksmiddelen armoede en schulden 2018-2020	17
7.4 Sociaal steunpakket Rijk 2020-2022.....	17
7.5 Dekking.....	17
BIJLAGE 1: NIEUWE WETTEN SCHULDENDOMEIN.....	18

SAMENVATTING

Schulden geven niet alleen persoonlijk leed, maar zijn voor de hele samenleving een probleem. Wij willen daarom dat zoveel mogelijk inwoners met geldzorgen bekend zijn met ondersteuning en zo vroegtijdig, goed en snel mogelijk worden geholpen. Samenwerking tussen overheden, maatschappelijke instellingen, leveranciers en inwoners (waaronder ondernemers en jongeren) is daarbij noodzakelijk.

Vroegsignalering

Per 1 januari 2021 zijn vaste laste leveranciers (woningcorporaties, energiebedrijven, waterbedrijven en zorgverzekeraars) verplicht om betalingsachterstanden te melden aan de gemeente via een (door de gemeente te regelen) digitaal portaal. Hiervoor moet met de leveranciers een convenant worden gesloten. Gemeenten moeten vervolgens in actie komen bij signalen van betalingsachterstanden die duiden op een problematische schuld. Wij geven hier uitvoering aan door middel van het laten uitvoeren van huisbezoeken. Na het in behandeling nemen van een signaal worden incassomaatregelen door de leveranciers tijdelijk opgeschort.

Sociaal Raadslid

Sociaal raadsliden zijn juridisch geschoolde dienstverleners die hulp kunnen bieden bij juridische kwesties rondom bijvoorbeeld schulden, zoals de berekening van de beslagvrije voet. Gezien de toenemende schuldenproblematiek en de aanpak vroegsignalering vinden wij een sociaal raadslid noodzakelijk voor inwoners met een laag inkomen in Bloemendaal. Het maatschappelijk werk ervaart dat steeds meer financieel-juridische vragen worden gesteld aan haar medewerkers. De inzet van enkele uren per week is voldoende.

Hulp aan ondernemers

Als een zelfstandig ondernemer zich meldt bij de gemeenten met geldzorgen of het verzoek om schuldhulp, onderzoeken wij op basis van de individuele situatie en wensen de mogelijkheden. Ten eerste wordt overlegd met de ondernemer of begeleiding door 'Over Rood' wenselijk en zinvol is. Vervolgens worden de mogelijkheden binnen het Besluit bijstand zelfstandigen (Bbz) en wanneer nodig de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) onderzocht. 'Over Rood' begeleidt en ondersteunt ondernemers bij een (door)start, schulden, administratieve achterstanden en bedrijfsbeëindiging. Het is een vrijwilligersorganisatie zonder winstoogmerk, met een landelijk dekkend netwerk en ruim tien jaar ervaring. De vrijwilligers van 'Over Rood' zijn zelf ook ondernemer.

Aanpak jongeren

Doordat jongeren meestal geen stabiel inkomen hebben, is schulden aflossen voor hen extra moeilijk. Schuldeisers gaan meestal niet akkoord met schuldregelingen en jongeren haken vaker af omdat schuldsanering een lang traject is van meerdere jaren. Voor jongeren is dus een andere aanpak nodig dan voor volwassenen. Wij gaan daarom het project 'NewFuture' intensief onder de aandacht brengen. Hierbij worden schulden van jongeren opgekocht en krijgen ze aanvullende begeleiding. Daarnaast bereiken we jongeren via het project 'Jongeren in Beeld' en bij de wettelijke vroegsignalering vormen jongeren een prioritaire doelgroep.

Nieuwe initiatieven

Er worden veel projecten ontwikkeld om de schuldhulpverlening te verbeteren. Wij stellen voor deel te nemen aan de Nederlandse Schuldhulprouwe. Daarnaast gaan wij zo snel mogelijk deelnemen aan 'Collectief Schuldregelen' en 'Schuldenknooppunt'. Ook gaan wij het Saneringskrediet inzetten, wanneer mogelijk met behulp van het landelijke Waarborgfonds. Ontwikkelingen rondom onder meer de 'Pauzeknop' en Het Vaste Lasten Pakket en volgen wij op de voet. Tot slot onderzoeken we of we de campagne 'Kom jij eruit' (opnieuw) gaan inzetten, als onderdeel van het lokale communicatieplan.

INLEIDING

Wakker liggen. Stress hebben. Niet meer reageren op post en mail uit angst voor wat erin staat: alweer een rekening of aanmaning. Sneller gezondheidsproblemen krijgen en in een sociaal isolement raken. Naar schatting herkennen 1,4 miljoen Nederlanders (1 op de 5 huishoudens) dit schrikbeeld. Ze zitten in de schulden en komen daar op eigen kracht niet meer uit.

Vroegsignalering

In de praktijk blijkt dat veel mensen vier tot vijf jaar rondlopen met financiële problemen voordat ze hulp zoeken. De schulden zijn dan flink opgelopen. Een wijziging in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening moet het voor gemeenten eenvoudiger maken om inwoners met schulden vroeger in beeld te krijgen en hulp aan te bieden.

Corona

In juni 2020 verwachtten Deloitte en SchuldenLabNL al dat het aantal huishoudens met (problematische) schulden door de Coronacrisis gaat stijgen van 1,4 naar 2,6 miljoen. Deze stijging betreft ook doelgroepen die in het verleden minder vaak met problematische schulden zijn geconfronteerd, zoals ondernemers. Daarnaast zijn jongeren extra kwetsbaar. In dit beleidsplan wordt daarom extra aandacht besteed aan deze doelgroepen.

Maatschappelijk probleem

Naast al het persoonlijke leed zijn problematische schulden ook voor de samenleving een probleem. De maatschappelijke kosten van problematische schulden bedragen volgens het Nibud nu al 11 miljard euro per jaar. Dat is meer dan al deze schulden bij elkaar opgeteld. Schulden zijn duidelijk niet alleen een individueel probleem, maar ook een maatschappelijk probleem.

Breed Schuldenoffensief

De huidige schuldhulpverlening is soms ingewikkeld en tijdrovend voor veel partijen. Vanuit het idee dat het mogelijk moet zijn om schulden sneller en effectiever aan te pakken, is landelijk een breed schuldenoffensief ingezet en worden veel nieuwe initiatieven ontwikkeld. Door de Coronacrisis is het moment meer dan ooit aangebroken om de schuldhulpverlening anders aan te gaan pakken.

Doelstelling

Onze doelstelling is dat zoveel mogelijk inwoners met geldzorgen bekend zijn met ondersteuning en zo vroegtijdig, goed en snel mogelijk worden geholpen. Schulden oplossen kan echter niemand alleen. Het is hiervoor noodzakelijk dat overheden, maatschappelijke instellingen, leveranciers, ondernemers, jongeren en alle andere inwoners die hier mee te maken hebben zoveel mogelijk samenwerken.

Leeswijzer

Dit beleidsplan is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 komt het kader aan de orde, waaronder het veranderende wettelijk kader. Hoofdstuk 2 bevat vervolgens een korte evaluatie van afgelopen beleidsperiode. Daarna wordt in hoofdstuk 3 een aanpak vroegsignalering voorgesteld. Hulp voor ondernemers en een aanpak speciaal voor jongeren komen in hoofdstuk 4 en 5 aan de orde. In hoofdstuk 6 wordt geadviseerd over de vele nieuwe initiatieven om schuldhulpverlening te verbeteren. De financiën worden tot slot in hoofdstuk 7 uitgewerkt.

HOOFDSTUK 1: KADER

Beleidsadvisering op het gebied van schuldhulpverlening is belegd bij de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ) voor Bloemendaal en Heemstede. De uitvoering van particuliere schuldhulpverlening wordt gedaan door Team Schulddienstverlening (Team SDV) van de gemeente Haarlem, op basis van een dienstverleningsovereenkomst en beleidsregels.

1.1 Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor schuldhulpverlening vormt de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), die sinds 1 juli 2012 van kracht is. In de Wgs is vastgelegd dat elke gemeenteraad periodiek een beleidsplan schuldhulpverlening vaststelt.

1.2 Wetswijzigingen

Per 1 januari 2021 wordt de Wgs gewijzigd en aangevuld. Hieruit volgt dat beleid op het gebied van vroegsignalering en dienstverlening aan ondernemers moet worden vastgelegd in het beleidsplan. Zie hiervoor hoofdstuk 3 en 4. Ook komt er een verordeningplicht. Naast de wetswijziging van de Wgs worden in het gemeentelijke schuldendomein vanaf 2021 stapsgewijs nog drie nieuwe wetten ingevoerd. De drie nieuwe wetten en overige wijzigingen in de Wgs van vallen buiten de scope van dit beleidsplan en worden wanneer nodig in beleidsregels uitgewerkt. In bijlage 1 worden de nieuwe wetten kort toegelicht.

1.3 Verordening beslistermijn

Volgens de gewijzigde Wgs zijn gemeenten vanaf 1 januari 2021 verplicht om in een verordening de termijn op te nemen waar binnen een beschikking schuldhulpverlening wordt afgegeven. Dit in navolging van het advies van de Nationale Ombudsman. In overleg met de gemeente Haarlem hebben wij de maximale termijn van acht weken opgenomen in de verordening. In de praktijk is de afhandelingstermijn meestal korter (twee weken), maar omdat het altijd kan voorkomen dat meer tijd nodig is (bijvoorbeeld bij ingewikkelde casuïstiek of een plotselinge toename van het aantal aanvragen), wordt toch voor de mogelijke maximale termijn van acht weken gekozen.

1.4 Kwaliteitskader

Haarlem is als schulddienstverlener voor Zuid-Kennemerland lid van de branchevereniging NVVK. Hiermee is Haarlem gebonden aan de kwaliteitseisen die gesteld worden door de brancheorganisatie. Driejaarlijks wordt de gemeente geauditeerd. In 2020 is Haarlem (opnieuw) heel goed door deze audit heen gekomen. Team Schulddienstverlening houdt zich aan de maximale wettelijke termijnen. Hierboven is al de maximaal termijn genoemd voor het afgeven van een beschikking. De maximaal gehanteerde termijn tot het eerste gesprek is vier weken (in de praktijk gemiddelde wachttijd twee weken).

HOOFDSTUK 2: EVALUATIE PERIODE 2017-2020

Het vorige beleidsplan schuldhulpverlening ging over de periode 2017-2019. In afwachting van de nieuwe wetgeving is het beleidsplan in 2020 voortgezet. Hieronder een korte evaluatie van deze periode.

2.1 Aantal klanten

Het aantal inwoners in Bloemendaal dat in de periode 2017-2019 een beroep deed op schuldhulpverlening lag tussen de 51 en 69 mensen. In 2020 gaat het tot nog toe om 56 mensen (t/m het derde kwartaal).

Aantal inwoners met schuldhulpverlening 2017-2020 (t/m Q3)

Jaar	Aantal inwoners
2017	51
2018	56
2019	69
2020 t/m Q3	56

2.2 Producten

In de tabel hieronder zijn de belangrijkste aantallen 'reguliere producten' schuldhulpverlening af te lezen. Naast onderstaande producten zijn er ook nog drie vormen van budgetbeheer. Het traject van een reguliere schuldbemiddeling duurt gemiddeld 3,5 tot 4 jaar. De aanlooperperiode (van aanmelding naar dossieropbouw, naar intake en akkoord verkrijgen van alle schuldeisers) vraagt veel tijd. Dit betekent dat op basis van het aantal aanmeldingen per jaar niet naar de onderlinge verhoudingen van producten in de tabel kan worden gekeken.

Producten	2017	2018	2019	2020 t/m Q3
Aanmeldingen	21	30	28	20
Intake en opstarten schuldregeling (fase 1)	23	23	25	9
Schuldbemiddeling, minnelijk traject (fase 2)	17	9	18	11
Schuldbemiddeling, wettelijk traject (WSNP)	10	10	3	1
Crisis	1	4	0	0
Cursus Grip op Geld	0	0	0	0
Budgetondersteuning op Maat (BooM)	0	0	1	1

Toelichting

- Aanmelding: melding via website (zelf of met behulp van Loket) of aan de balie in Haarlem.
- Intake en opstarten schuldregeling: intakegesprek, schulden inventariseren en een voorstel aanbieden aan schuldeisers.
- Schuldbemiddeling, minnelijk traject: schuldregeling na instemming schuldeisers (36 maanden).
- Schuldbemiddeling, wettelijk traject (WSNP): schuldregeling na tussenkomst van de rechtbank (36 maanden).
- Crisis: bemiddeling bij een crisissituatie zoals dreigende afsluiting van gas, water en licht of huisuitzetting.
- Cursus 'Grip op geld': groepscursus met als doel financieel redzamer te worden.
- Budgetondersteuning op Maat (BooM). Budgetondersteuning met behulp van een persoonlijke coach, die helpt bij het financieel zelfredzamer worden. Dit instrument wordt ook preventief ingezet.

2.3 Analyse producten

Het aantal nieuwe aanmeldingen voor schuldhulpverlening in de periode 2017 t/m 2019 is gemiddeld 26 per jaar. De prognose voor 2020 ligt, gebaseerd op de cijfers t/m het derde kwartaal, ook rond dat aantal. De meeste aanmeldingen komen van alleenstaande mannen tussen de 30 - 45 jaar. Sinds 2017 houden we ook het aantal gezinnen met minderjarige kinderen bij. In 2017 waren dit er zeven, in

2018 vier en in 2019 twee. Gezinnen met minderjarige kinderen krijgen voorrang bij een (financiële) hulpvraag en extra aandacht en begeleiding.

Opvallend is de daling in de instroom in de WSNP. Dit is een landelijke trend. Team schulddienstverlening geeft de voorkeur aan een minnelijk traject, zodat de schuldenaar in beeld blijft en in bredere zin begeleid kan worden. Als iemand eenmaal instroomt in een minnelijk traject of in de WSNP, dan wordt dit vrijwel altijd succesvol afgerond. De schuldenaar is na drie jaar schuldenvrij en de schuldeisers hebben volgens afspraak een gedeelte van de vordering vergoed gekregen.

2.4 Kosten

In onderstaand overzicht de kosten voor schuldhulpverlening in de afgelopen vier jaar (2020 verwacht).

Jaar	Kosten
2017	€ 62.830
2018	€ 48.139
2019	€ 66.492
2020 (verwacht)	€ 59.000

2.5 Minicongres schuldhulpverlening

In 2018 vond het minicongres 'Hulp bij Schulden in Bloemendaal en Heemstede' plaats voor professionals. Vijftig aanwezigen van zeventien organisaties kregen onder meer presentaties van Team Schulddienstverlening Haarlem, Humanitas, Schuldhulpmaatje en WIJ Heemstede. Dankzij het minicongres kregen de deelnemers meer inzicht in de regionale sociaal-financiële kaart.

2.6 Evaluatie aanpak zorgverzekeringsschulden

Als mensen hun zorgverzekeringss premie meer dan zes maanden niet betalen, komen ze terecht in de wanbetalersregeling. Ze blijven verplicht verzekerd bij de eigen zorgverzekeraar, maar hebben alleen nog recht op dekkingen uit de basisverzekering. Bovendien moeten ze een hoge bestuursrechtelijke maandpremie betalen. Voor het project aanpak zorgverzekeringsschulden hebben wij inwoners in de regeling Wanbetalers schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek met Team Schulddienstverlening. Bellen was niet mogelijk, omdat telefoonnummers niet bekend zijn. Wanbetalers met een uitkering van de gemeente werden persoonlijk uitgenodigd voor een gesprek bij de IASZ. De benadering per brief leverde helaas weinig reacties op. Landelijk is dit ook het beeld: mensen aanschrijven met een aanbod voor hulp heeft vaak weinig resultaat. Een persoonlijke benadering zet veel vaker beweging in gang. Met de aanpak vroegsignalering vanaf 2021 (zie hoofdstuk 3) gaan wij meer inwoners met geldzorgen bereiken en stimuleren om hulp te aanvaarden.

2.7 Evaluatie 023 Steunfonds

Sinds begin 2018 nemen wij deel aan het 023 Steunfonds. Het 023 Steunfonds wordt gebruikt om impasses in de schuldhulpverlening te doorbreken, bijvoorbeeld door het opkopen van niet-regelbare schulden. De bedragen uit het fonds worden in principe uitgekeerd in de vorm van een lening. Het is de bedoeling dat ze binnen een haalbare termijn worden terugbetaald. Hierdoor wordt het budget in het 023 Steunfonds (gedeeltelijk) vanzelf weer aangevuld. Tot op heden is via het 023 Steunfonds één inwoner uit Bloemendaal geholpen. Deze lening bedroeg € 2.500. Op dit moment is nog € 17.500 beschikbaar in het fonds.

HOOFDSTUK 3: AANPAK VROEGSIGNALERING

Vroegsignalering binnen de schuldhulpverlening is het zo vroeg mogelijk in beeld brengen van mensen met geldzorgen, om ze sneller te kunnen bereiken en zo vroegtijdige hulpverlening mogelijk te maken.

3.1 Wetswijziging vroegsignalering

Vanaf 1 januari 2021 zijn vaste laste leveranciers (woningcorporaties, energiebedrijven, waterbedrijven en zorgverzekeraars) verplicht om betalingsachterstanden te melden aan de gemeente via een digitaal portaal. Deze nieuwe werkwijze biedt:

- veiligheid: alleen noodzakelijke gegevens worden verstuurd in een beveiligde omgeving;
- structuur: alle leveranciers leveren de gegevens op hetzelfde afgesproken moment;
- de mogelijkheid om gegevens met elkaar te combineren, waardoor een completer beeld ontstaat van de problematiek.

Gemeenten moeten volgens de nieuwe wet vervolgens in actie komen. Na het in behandeling nemen van een signaal worden incassomaatregelen door de leveranciers tijdelijk opgeschort. Via het portaal wordt aan hen een terugkoppeling gegeven.

3.2 Portaal vroegsignalering

Doordat vroegsignalering vanuit de praktijk is ontstaan, bestaan er twee verschillende technische systemen voor het doen van de meldingen aan de gemeente (VPS van BKR en RIS van Inforing). Om eenduidigheid in de regio te bevorderen kiezen wij, in navolging van de gemeente Haarlem, voor het systeem VPS (Vind Plaats Schulden) van BKR. Qua kosten is dit systeem vergelijkbaar met het andere systeem. Hoe VPS werkt is te zien in dit [filmpje](#).

3.3 Convenant

Hoewel het melden van betalingsachterstanden is vastgelegd in de nieuwe wet, moet met de signaalpartners toch een convenant worden gesloten. Er komt een landelijk parapluconvenant waaronder lokale bijlagen moeten komen. Hierin staan nadere afspraken over bijvoorbeeld het gekozen systeem, meldingsdata, achterstandstermijnen, privacy en natuurlijk de vraag wat de gemeente met de signalen gaat doen. Het bestaande convenant Preventie Huisuitzettingen (PHU) wordt hierin meegenomen.

3.4 Vroeg Eropaf

De ervaring heeft geleerd dat alleen een brief sturen met een aanbod voor hulp naar inwoners met schulden weinig resultaat oplevert (zie hoofdstuk 2.6). Om deze reden gaan wij vanaf 2021 bij inwoners over wie wij bepaalde signalen krijgen op huisbezoek. We onderzoeken nog op welke manier we dit het beste kunnen doen. Gedacht wordt aan Welzijn Bloemendaal en het maatschappelijk werk van WIJ Heemstede, in navolging van de bestaande afspraken in het convenant PHU.

3.5 Monitoring

Het is op dit moment lastig in te schatten met hoeveel signalen we te maken gaan krijgen. Dit hangt mede af van hoe goed en tijdig signaalpartners (voor wie deze werkwijze ook vaak nieuw is) de gegevens aanleveren. Hoe dan ook is de verwachting dat het aantal signalen hoog kan worden, natuurlijk ook vanwege Corona. De verschillende signalen, acties en resultaten worden goed gemonitord, zodat we kunnen bijstellen wanneer nodig.

3.6 Prioritering

Omdat in de praktijk kan blijken dat het uitvoeringstechnisch (capaciteit, middelen) niet meteen mogelijk is om bij alle signalen van problematische schulden op huisbezoek te gaan, spreken we een prioritering af. Dit betekent dat we in ieder geval op huisbezoek gaan bij onderstaande signalen. Bij de overige signalen kan het zijn dat we ons toch moeten beperken tot het versturen van een brief of bellen (indien telefoonnummer bekend).

- bij signalen over jongeren (t/m 27 jaar).

- bij signalen over gezinnen met minderjarige kinderen.
- bij enkelvoudige signalen over huurachterstanden.
- bij meervoudige signalen.

3.7 Sociaal raadslid

Sociaal raadsliden zijn juridisch geschoolde dienstverleners die hulp kunnen bieden bij juridische kwesties rondom bijvoorbeeld schulden, zoals de berekening van de beslagvrije voet. De ervaring is dat steeds meer juridische vragen worden gesteld aan het maatschappelijk werk. Wij willen daarom budget beschikbaar stellen voor een sociaal raadslid. De verwachting is dat de inzet van twee uur per week voldoende is.

3.8 Conclusie

Per 1 januari 2021 zijn vaste laste leveranciers verplicht om betalingsachterstanden te melden aan de gemeente. Wij sluiten hiervoor een convenant af met de leveranciers en gaan gebruik maken van het portaal VPS. Bij bepaalde signalen gaan wij op huisbezoek, bijvoorbeeld vanuit Welzijn Bloemendaal of vanuit het maatschappelijk werk. Na het in behandeling nemen van een signaal worden incassomaatregelen door de leveranciers tijdelijk opgeschort.

3.9 Financiën

De kosten voor het portaal van VPS bedragen € 5.000. Wij gaan voorlopig uit van een inzet van 7 uur in de week extra voor de huisbezoeken. Dit betekent een kostenpost van € 14.000 per jaar. Uitgaande van 2 uur per week zijn de kosten voor het sociaal raadslid € 4.000 per jaar.

HOOFDSTUK 4: HULP VOOR ONDERNEMERS

Toegankelijke en efficiënte schuldhulp voor ondernemers is gezien de huidige economische situatie relevanter dan ooit. Het is daarom belangrijk om de toegang en proces voor schuldhulp aan ondernemers goed in beeld te hebben, aan te vullen waar nodig en helder te communiceren.

4.1 Doelstellingen

Schuldhulpverlening aan ondernemers heeft meerdere doelstellingen. Het gaat niet alleen om het oplossen van schulden, maar draagt ook bij aan een economische doelstelling: een gunstig ondernemersklimaat. Het is namelijk niet alleen de ondernemer zelf, maar de gehele samenleving die de gevolgen van (vroegtijdige) beëindiging van een onderneming kan merken. Door de kosten voor uitkeringen, maar bijvoorbeeld ook door leegstand van winkel- of bedrijfspanden of zelfs door onveiligheid in gebieden waaruit ondernemers wegtrekken.

4.2 Wettelijk kader

Voor schuldhulp aan ondernemers bestaan wettelijk twee mogelijkheden: het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). De vraag met welke wet de ondernemer het beste geholpen is, hangt van de individuele situatie af. Via het reguliere Bbz zijn verschillende vormen van hulp mogelijk. Toch is de Bbz niet voor alle ondernemers met schulden een oplossing, omdat er verschillende voorwaarden aan zijn verbonden. Als de ondernemer bijvoorbeeld een werkende partner heeft die meer verdient dan de bijstandsnorm, komt hij of zij niet in aanmerking voor het Bbz. Dan kan hulp via de Wgs een oplossing zijn.

4.3 Uitvoering

De huidige situatie is dat consultants IASZ een eerste algemene check doen om te bepalen of iemand tot de doelgroep Bbz behoort. Als iemand onder de Bbz valt is advisering over de levensvatbaarheid van het bedrijf vervolgens belegd bij het externe adviesbureau Fba-groep. Als een bedrijf niet onder de Bbz valt, dan is een nieuwe optie dat 'Over Rood' kan worden ingeschakeld (zie paragraaf 4.4). Als er aanvullende schuldhulp nodig is, kan de inzet van een specialistisch schuldhulpverleningsbureau worden onderzocht.

4.4 Begeleiding voor en door ondernemers

Naast (of in plaats van) professionele schuldhulp heeft een ondernemer met geldzorgen soms behoefte aan aanvullende begeleiding om een onderneming (weer) succesvol maken of overeind te houden. Om deze reden gaan wij een samenwerking aan met [Over Rood](#). Over Rood begeleidt en ondersteunt ondernemers bij een (door)start, schulden, administratieve achterstanden en bedrijfsbeëindiging. Het is een vrijwilligersorganisatie zonder winstoogmerk, met een landelijk dekkend netwerk en ruim tien jaar ervaring. De vrijwilligers van Over Rood zijn zelf ook ondernemer.

4.5 Conclusie

Als een zelfstandig ondernemer zich meldt bij de gemeenten met geldzorgen of het verzoek om schuldhulp, onderzoeken wij op basis van de individuele situatie en wensen de mogelijkheden. Ten eerste wordt overlegd met de ondernemer of begeleiding door 'Over Rood' wenselijk en zinvol is. Vervolgens worden de mogelijkheden binnen het Bbz en wanneer nodig de Wgs onderzocht.

4.6 Financiën

De Bbz hulp valt qua kosten onder de bijstand (BUIG budget). De lasten schuldhulp Wgs worden betaald uit het budget schuldhulpverlening. De extra verwachte lasten zijn meegenomen in de gemeentebegroting. Meer hierover in hoofdstuk 7.

Een traject bij 'Over Rood' kost € 49 in de maand. Vanuit 'Over Rood' wordt de voorwaarde gesteld dat een ondernemer hieraan zelf € 20 in de maand bijdraagt, om zeker te zijn van het commitment en de motivatie van de ondernemer. Als gemeente betalen wij dan de overige € 29. Een traject duurt ongeveer een jaar, dus per traject betaalt de gemeente € 350. Wij beginnen met het inkopen van maximaal vijf trajecten bij 'Over Rood'. De verwachting van 'Over Rood' is dat dit aantal voldoende is. In totaal bedragen de kosten voor trajecten bij 'Over Rood' dan € 1.750. Daarnaast zal, naar behoefte, periodiek een (online) inloopsprekkuur voor ondernemers worden georganiseerd, zodat de

dienstverlening van 'Over Rood' onder de aandacht kan worden gebracht. Dit kost voor de gemeente per sessie € 150. De totaalkosten voor 'Over Rood' bedragen hiermee afgerond € 2.000 per jaar. Nadat de trajecten zijn geëffectueerd wordt de samenwerking tussen Over Rood en de gemeente geëvalueerd en bekeken of de samenwerking wordt voortgezet.

HOOFDSTUK 5: AANPAK JONGEREN

Steeds meer jongeren krijgen te maken met schulden. Deze schulden kunnen problematisch worden en grote gevolgen hebben voor iemands toekomst. Het is daarom belangrijk jongeren te helpen om van hun schulden af te komen en waar nodig aanvullend te begeleiden.

5.1 Schulden bij jongeren

Jongeren zijn financieel meestal kwetsbaar. Ze hebben vaak nog weinig spaargeld opgebouwd, maar dragen vanaf hun 18e levensjaar wel meer financiële verantwoordelijkheid. Uit onderzoek van het Nibud blijkt bijvoorbeeld dat alleen al 37 procent van de mbo'ers van 18 jaar en ouder een schuld heeft en 1 op de 4 een betalingsachterstand.

5.2 Jongeren en de coronacrisis

De coronacrisis treft veel jongeren financieel. Uit peilingen van het Nibud blijkt dat een op de drie jongeren zijn inkomsten door de crisis ziet teruglopen. Het grootste deel van de jongeren verwacht een inkomensdaling tot maximaal 30 procent. Dit komt omdat jongeren vaak flexibele contracten hebben en werken in branches die hard worden geraakt, zoals de horeca.

5.3 Vroegsignalering jongeren

Bij jongeren is het extra belangrijk dat schulden vroeg worden gesignaleerd. Daarom vormen jongeren een prioritaire doelgroep in de aanpak vroegsignalering (zie hoofdstuk 3). Daarnaast wordt bij het project 'Jongeren in Beeld' ook de financiële situatie van de jongere uitgevraagd. Voor Jongeren in Beeld ontvangen wij gegevens van jongeren tussen 23 en 27 jaar oud die 'thuis zitten'. Dat wil zeggen jongeren zonder: startkwalificatie, inschrijving in het onderwijs, werk of uitkering. Wij benaderen deze jongeren actief en bieden wanneer relevant hulp aan.

5.4 Andere aanpak

Doordat jongeren meestal geen stabiel inkomen hebben, is schulden aflossen extra moeilijk. Schuldeisers gaan meestal niet akkoord met schuldregelingen en jongeren haken vaker af omdat schuldsanering een lang traject is van meerdere jaren. Voor jongeren is dus een andere aanpak nodig dan voor volwassenen.

5.5 NewFuture Bloemendaal

Een project speciaal voor jongeren is NewFuture. Via het 023 Steunfonds worden schulden van jongeren opgekocht, waardoor de jongere nog maar één schuldeiser heeft. Tegelijkertijd werkt de jongere met een begeleider aan een toekomstplan. De aanvullende begeleiding wordt verzorgd door bijvoorbeeld Streetcornerwork of MEE, afhankelijk van wat de jongere nodig heeft. Om jongeren beter te bereiken gaan we het project NewFuture veel meer onder de aandacht brengen.

5.6 Conclusie

Om jongeren naar een goede toekomst te helpen is het belangrijk dat schulden vroegtijdig in beeld komen en jongeren zo goed mogelijk geholpen worden. We gaan daarom het project NewFuture intensief onder de aandacht brengen. Daarnaast bereiken we jongeren via het project 'Jongeren in Beeld' en bij de wettelijke vroegsignalering vormen jongeren een prioritaire doelgroep.

5.7 Financiën

Voor het opkopen van schulden in het project NewFuture wordt gebruik gemaakt van het 023 Steunfonds. Op dit moment zijn hierin voldoende middelen aanwezig (zie hoofdstuk 2.7).

HOOFDSTUK 6: NIEUWE INITIATIEVEN

Er zijn landelijk veel initiatieven op het gebied van schuldhulpverlening. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste projecten in kaart gebracht.

6.1 Initiatieven

Er worden veel projecten ontwikkeld om de schuldhulpverlening te verbeteren. Een stichting die helpt bij het ontwikkelen en verspreiden van projecten is Schuldenlab. Doordat sommige ideeën nog niet verder zijn dan de pilotfase kunnen we nog niet (direct) aan deelnemen. Enkele projecten lijken veel op wat we al doen. Hieronder een beschrijving van verschillende projecten. In de tabel aan het einde van dit hoofdstuk is een overzicht van initiatieven opgenomen.

Collectief Schuldregelen (Schuldenlab)

Bij Collectief Schuldregelen zijn vooraf afspraken gemaakt tussen gemeenten en schuldeisers. Het idee is dat deelnemende schuldeisers ongezien akkoord kunnen gaan met het voorstel van de schuldhulpverlener, waardoor de schuldhulpverlening sneller en effectiever wordt. Wij gaan in de komende beleidsperiode in samenwerking met Haarlem zo snel mogelijk deelnemen aan het Collectief Schuldregelen.

Jongeren Perspectief Fonds (Schuldenlab)

Via het Jongeren Perspectief Fonds worden schulden van jongeren overgenomen. Tegelijkertijd wordt de jongere begeleid naar school of werk. Het Haarlemse project NewFuture, waar Bloemendaalse jongeren nu al aan kunnen meedoen, werkt ongeveer hetzelfde als het Jongeren Perspectief Fonds. Wij gaan daarom niet deelnemen aan het Jongeren Perspectief Fonds, maar de mogelijkheden van het project NewFuture beter te benutten en intensiever te communiceren naar de doelgroep en maatschappelijke organisaties in Bloemendaal (zie hoofdstuk 5).

Nederlandse Schuldhulproute (Schuldenlab)

Het doel van de [Nederlandse Schuldhulproute](#) (NSR) is om mensen met geldzorgen eerder te vinden en toe te leiden naar de juiste hulp. Het vertrekpunt van de NSR is [Geldfit](#). Hier kunnen mensen een korte test doen, die anoniem is maar waarbij ze wel hun postcode invoeren. Inwoners die niet digitaal vaardig zijn kunnen een (landelijk) telefoonnummer bellen. Met behulp van de antwoorden krijgen ze advies voor de juiste hulp, die is onder te verdelen in vier 'afslagen':

- Afslag 1: Online zelfhulp, bijvoorbeeld via Nibud.
- Afslag 2: Een digitale vrijwilliger van de organisatie fiKks.
- Afslag 3: Een lokale vrijwilliger van bijvoorbeeld Humanitas of SchuldHulpMaatje.
- Afslag 4: Professionele schuldhulpverlening via de eigen gemeente.

De postcode van onze gemeente is nu al opgenomen in Geldfit en de website kan dus al gebruikt worden. Als wij de NSR echter actief willen benutten, moeten wij een overeenkomst aangaan met de stichting Geldfit. NSR zet vervolgens een gerichte communicatiecampagne op. Voor deze deelname is een jaarlijkse bijdrage nodig van € 5.000. Als we een overeenkomst voor drie jaar aangaan, betalen we in het eerste jaar geen kosten.

Het is zinvol dat de verschillende 'afslagen' in de ingewikkelde schuldhulpwereld in beeld gebracht zijn en mensen een test kunnen doen voor het bepalen van de 'juiste' route. De jaarlijkse structurele kosten voor NSR lijken echter onevenredig hoog, zeker gezien het feit dat de infrastructuur hiervoor eigenlijk al staat. Toch doen steeds meer gemeenten mee en staat er ook een landelijke campagne op stapel. Het idee is om hiermee een sluitende aanpak in Nederland te hebben. Wij gaan daarom toch deelnemen aan de NSR.

VoorzieningenWijzer (Schuldenlab)

De VoorzieningenWijzer brengt in kaart op welke landelijke en lokale regelingen iemand recht heeft met behulp van een online applicatie. Het doel is om mensen te helpen om toeslagen en financiële regelingen beter te benutten. Afgelopen jaar hebben wij gewerkt aan het implementeren van lokale regelingen in de applicatie 'Bereken uw recht', zoals afgesproken bij het vaststellen van het beleidsplan minimabeleid 2020-2023. Naast de lokale regelingen zijn in 'Bereken uw recht' ook landelijke regelingen te vinden. Nu de implementatie is afgerond gaan wij hierover actief

communiceren naar inwoners en lokale partners, zoals de Formulierenbrigade. De VoorzieningenWijzer heeft overlap met Bereken uw recht. Wij kiezen er daarom voor om vooralsnog niet deel te nemen aan de VoorzieningenWijzer.

Schuldenknooppunt

Via het [Schuldenknooppunt](#) kunnen gemeenten en schuldeisers digitaal met elkaar communiceren. Dit betekent dat de opstart en doorlooptijd van een schuldregeling flink kan worden verkort. De verwachting is dat eind 2020 de testfase van dit initiatief voorbij is en gemeenten kunnen aansluiten. Gezien de verwachte toename van mensen met problematische schulden door Corona kan dit een essentieel instrument zijn, samen met het Collectief Schuldregelen. Het Schuldenknooppunt wordt zo ingericht dat Collectief Schuldregelen hierin past. Wij gaan daarom in de komende beleidsperiode in samenwerking met Haarlem zo snel mogelijk deelnemen aan het Schuldenknooppunt.

Pauszeknop/noodstopprocedure/schuldenrust

Bij de 'pauszeknop' wordt een geldinvordering opgeschort, op voorwaarde dat de schuldenaar zich meldt bij schuldhulpverlening. Sinds 1 april 2020 is deze zogenoemde noodstopprocedure mogelijk bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB). De aanpak vroegsignalering (zie hoofdstuk 3) werkt met hetzelfde principe. De pauszeknop of noodstopprocedure zorgt voor minder betaalstress en is daarom een belangrijke stap in het brede schuldenoffensief. Diverse partijen, waaronder de VNG, voeren een pleidooi voor een landelijke pauszeknop.

Vaste Lasten Pakket

In 2020 is op verschillende plekken in het land 'geoefend' met het 'Vaste Lasten Pakket'. Dit systeem (dat nog in ontwikkeling is), is voor mensen die risico lopen op schulden en misschien al betaalproblemen hebben. Met het Vaste Lasten Pakket worden de maandelijkse betalingen voor de belangrijkste vaste lasten centraal geregeld. Het Vaste Lasten Pakket is nu nog in de pilotfase; wij houden de ontwikkelingen in de gaten. Wellicht kan het een (nazorg) rol spelen bij een van de taken van gemeenten in het nieuwe inburgeringsstelsel: het financieel ontzorgen van bijstandsgerechtigde asielstatushouders.

Campagne 'Kom jij eruit?'

In de campagne '[Kom jij eruit?](#)' van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid roepen schuldenambassadeurs op om financiële problemen bespreekbaar te maken. Mensen delen hun persoonlijke verhaal over schulden en geven tips. Het doel is om het taboe op schulden te doorbreken en mensen met geldzorgen vroegtijdig hulp te laten zoeken. Voor professionals is er divers (gratis) campagnemateriaal beschikbaar, zoals posters, flyers en clips voor op social media. In de vorige ronde van deze campagne hebben wij actief meegedaan. We bekijken of we de campagne opnieuw gaan inzetten, in samenhang met de andere communicatieplannen rondom hulp bij geldzorgen.

Waarborgfonds

Op dit moment wordt in opdracht van het Rijk onderzoek gedaan naar het opzetten van een landelijk Waarborgfonds. Het fonds maakt het gemakkelijker voor gemeenten en andere partijen om saneringskredieten in te zetten (zie punt 12). Landelijk wordt hiervoor 30 miljoen euro uitgetrokken.

Saneringskrediet Kredietbank Nederland

Het [saneringskrediet](#) van Kredietbank Nederland is een lening waarmee de totale schuld wordt afgekocht tegen finale kwijting. Bij het schuldhulpverleningstraject wordt berekend hoeveel de klant van zijn budget maandelijks kan betalen gedurende het traject van 36 maanden. Dit bedrag bepaalt hoeveel schuldeisers van hun openstaande vordering terug ontvangen. Bij een saneringskrediet ontvangen de schuldeisers na akkoord direct hun geld, waardoor dit voor hen vaak een aantrekkelijke optie is. De hulpvrager houdt nog slechts één schuldeiser over, waardoor meer grip ontstaat op de financiële situatie.

Om als gemeente het saneringskrediet in te kunnen zetten, heeft de Kredietbank werkkapitaal en een borgstelling nodig. Werkkapitaal is een lening van de gemeente aan Kredietbank Nederland. Met het geld verstrekt de Kredietbank saneringskredieten aan schuldenaren. Borgstelling betekent dat de gemeente het saneringskrediet afbetaalt als het de schuldenaar niet lukt. Gebaseerd op de ervaringen van afgelopen tien jaar gaat dit maar om vijf procent. In de nieuwe beleidsperiode gaan we in

samenwerking met de gemeente Haarlem het saneringskrediet inzetten. We zijn nog in overleg met de Kredietbank over de benodigde bedragen voor het werkkapitaal en de borgstelling. Mogelijk biedt het landelijke Waarborgfonds (zie punt 11) hierbij uitkomst.

6.2 Conclusie

Wij gaan deelnemen aan de Nederlandse Schuldhulproute. Daarnaast willen wij zo snel mogelijk deelnemen aan 'Collectief Schuldregelen' en 'Schuldenknooppunt'. Ook gaan wij het saneringskrediet inzetten, wanneer mogelijk met behulp van het landelijke Waarborgfonds. Aan het Jongeren Perspectief Fonds en de VoorzieningenWijzer doen wij niet mee, vanwege de vergelijkbare instrumenten 'NewFuture' en 'Bereken uw recht, die wij al gebruiken. Ontwikkelingen rond onder meer de 'Pauzeknop' en Het 'Vaste Lasten Pakket' volgen wij op de voet. Tot slot onderzoeken we of we de campagne 'Kom jij eruit' (opnieuw) gaan inzetten.

6.3 Financiën

De kosten voor de Nederlandse Schuldhulproute bedragen € 6.000 vanaf 2022 (eerste jaar 'gratis'). De kosten voor deelname aan het Schuldenknooppunt zijn ongeveer € 1.000 per jaar. Voor het inzetten van het saneringskrediet is werkkapitaal nodig en een borgstelling, maar misschien biedt het landelijke waarborgfonds (in oprichting) hiervoor een oplossing. Het is nog onduidelijk of aan Collectief Schuldregelen extra kosten verbonden zijn. Mogelijk levert dit juist geld op (minder uitvoeringskosten en administratieve lasten).

Overzicht van initiatieven

Initiatief	Waar actief	Doel	Advies	Kosten
Collectief Schuldregelen (Schuldenlab)	Den Haag	Effectievere en snellere schuldhulp.	Onderzoek naar deelname. Aanhaken wanneer mogelijk.	Nog onbekend. Mogelijk ook besparing op uitvoeringskosten.
Jongeren Perspectief Fonds (Schuldenlab)	Den Haag	Jongeren helpen schulden op te lossen en te begeleiden.	Niet deelnemen vanwege deelname aan gelijksoortig jongerenproject NewFuture.	N.v.t.
Nederlandse Schuldhulprouwe (Schuldenlab)	20 gemeenten	Mensen met geldzorgen eerder vinden en toeleiden naar de juiste hulp.	Deelnemen	€ 6.000
VoorzieningenWijzer (Schuldenlab)	50 gemeenten	Mensen helpen om toeslagen en financiële steunregelingen beter te benutten.	Niet deelnemen vanwege recente deelname aan Bereken uw recht (actief in 109 gemeenten)	N.v.t.
Schuldenknooppunt	Kleine startgroep schuldhulpverleners, schuldeisers en softwareleveranciers	Versnelling in het proces: naar één manier van digitaal communiceren tussen schulphulpverleners en schuldeisers.	Onderzoek naar deelname. Aanhaken zodra mogelijk.	€ 1.000
'Pauzeknop'	Landelijk voor CJIB. Pilot in Amsterdam.	Opschorting invordering na melding bij schuldhulpverlening.	Volgen ontwikkelingen	Nog n.v.t.
Vaste Lasten Pakket	Pilots in Den Haag, Rotterdam, Schiedam.	Maandelijkse betalingen centraal regelen.	Volgen ontwikkelingen	Nog n.v.t.
Campagne 'Kom jij eruit?'	Landelijk en naar keuze lokaal	Taboe op geldzorgen doorbreken en doorverwijzen naar hulp.	Aanhaken; samenhang bewaken met overige communicatie rond dit onderwerp.	Campagne-materiaal is gratis beschikbaar. Wellicht kosten voor abri's (P.M.)
Waarborgfonds	Wordt momenteel onderzocht door Rijk.	Gemakkelijker saneringskredieten inzetten voor gemeenten.	Deelnemen, aanhaken wanneer mogelijk.	n.v.t.
Saneringskrediet Kredietbank Nederland	Landelijk	Versnelling proces voor klanten en schuldeisers. Klant houdt maar één schuldeiser over.	Inzetten, wanneer mogelijk met behulp van Waarborgfonds.	P.M. Wellicht middelen via landelijk Waarborgfonds.

HOOFDSTUK 7: FINANCIËN

7.1 Kosten trajecten

Door de Coronacrisis en het nieuwe beleid verwachten wij meer trajecten schuldhulpverlening. Deze kosten zijn al meegenomen in de gemeentebegroting 2021. Hierbij is uitgegaan van een stijging van de kosten met 20 procent. Ook met extra mogelijke kosten voor de Bbz is in de begroting al rekening gehouden.

7.2 Kosten voor nieuw beleid

In dit beleidsplan zijn verschillende voorstellen gedaan die kosten met zich meebrengen. De totale kosten bedragen naar verwachting € 31.000 vanaf 2021.

	2021	2022	2023	2024
Aanpak vroegsignalering				
Portaal VPS	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Vroeg Eropaf	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
Sociaal Raadslid	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Hulp voor ondernemers				
Over Rood	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Nieuwe initiatieven				
Nederlandse Schuldhulproute	Eerste jaar 'gratis'	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Schuldenknooppunt	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Saneringskrediet (borgstelling en werkkapitaal)	PM	PM	PM	PM
Communicatie				
Buitenreclame, drukkosten, advertenties	€ 5.000	PM	PM	PM
Totaal	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000	€ 31.000

7.3 Eenmalige rijksmiddelen armoede en schulden 2018-2020

Ten behoeve van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid heeft het Rijk in de periode 2018-2020 ook incidentele middelen beschikbaar gesteld. Deze gelden zijn gereserveerd als stelpost binnen de IASZ. Het gaat om een beschikbaar bedrag van € 41.000.

7.4 Sociaal steunpakket Rijk 2020-2022

Het kabinet heeft een extra sociaal steunpakket aangekondigd in verband met de Coronacrisis. Hierbij hoort ook extra geld voor het tegengaan van problematische schulden en armoede. Dit extra geld gaat voor een belangrijk deel (105 miljoen) naar gemeenten ten behoeve van het gemeentelijk schuldenbeleid (efficiëntere en snellere dienstverlening) en de bijzondere bijstand. Bij het opstellen van dit beleidsplan is nog onduidelijk hoe deze incidentele middelen voor 2020 t/m 2022 over de gemeenten worden verdeeld. Bij grove benadering zou het voor jaren 2020 t/m 2022 voor Bloemendaal in totaal gaan om tussen € 70.000 en € 95.000. De verwachting is dat dit bij de decembercirculaire duidelijk wordt.

7.5 Dekking

Voorgesteld wordt de kosten 2021 van € 31.000 te dekken via de eenmalige gelden armoede en schulden 2018-2020. De kosten in 2022 van € 31.000 kunnen voor € 10.000 gedekt worden uit het restant van de eenmalige middelen 2018-2022 en voor het overige via het Sociaal steunpakket 2020-2022, dat naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 beschikbaar wordt gesteld. Het advies is om de mogelijke kosten 2023 t/m 2025 op te nemen in de Kadernota 2022-2025. Uiterlijk in juli 2022 is er een evaluatiemoment met betrekking tot de uitvoering en het benodigde budget. Met uitzondering van de Nederlandse Schuldhulproute (afpraak voor drie jaar) kunnen de afspraken en overeenkomsten jaarlijks worden opgezegd.

BIJLAGE 1: NIEUWE WETTEN SCHULDENDOMEIN

De Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Met de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (vBVV) wordt een eenduidige manier van berekenen van de beslagvrije voet door beslagleggers op periodieke vorderingen gewaarborgd. Die eenduidigheid wordt bereikt door het gebruik van vereenvoudigde en gestandaardiseerde rekenregels. De gegevens die daarvoor nodig zijn, worden niet meer bij de klant uitgevraagd, maar geautomatiseerd opgehaald uit de polisadministratie van UWV (loongegevens) en de Basisregistratie Personen (persoonsgegevens, waaruit de gezinssituatie kan worden afgeleid). Een groot voordeel is dat de inwoner, die in veel gevallen het in- en overzicht is kwijtgeraakt over inkomsten en uitgaven, niet meer belast wordt met het aanleveren van gegevens. Door de informatie automatisch op te halen uit systemen wordt een correcte vaststelling bevorderd. De huidige beslagvrije voet wordt immers vaak te laag vastgesteld omdat inwoners informatie niet, onvolledig of te laat inleveren. De berekening van de beslagvrije voet wordt daarmee eenvoudiger en kan sneller plaatsvinden. Op die manier wordt de beslagvrije voet een transparante en eenvoudig te controleren norm voor zowel inwoners als schuldeisers. Een tweede voordeel is dat er in de wet een verplichte beslagvolgorde is vastgelegd, zodat beslaglegging door verschillende schuldeisers zoveel mogelijk op dezelfde inkomstenbron plaatsvindt. Dit bevordert de onderlinge afstemming tussen de beslagleggers. De nieuwe wet heeft ook een nieuwe rol geïntroduceerd, genaamd de coördinerend deurwaarder (CDW). De coördinerend deurwaarder is de deurwaarder waaraan de derde- beslagene afdracht plichtig is. Dit is de deurwaarder met het oudste executoriale beslag. De coördinerend deurwaarder is aanspreekpunt van de schuldenaar voor de gehanteerde beslagvrije voet, stelt deze zo nodig opnieuw vast en informeert latere beslagleggende partijen over de gehanteerde beslagvrije voet.

Wet Stroomlijning keten voor derdenbeslag

De Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag verbetert de gegevensuitwisseling tussen beslagleggende partijen in geval van samenloop van derdenbeslagen en verrekeningen. Wanneer alle beslagleggende partijen zijn aangesloten kan samenloop van meerdere beslagleggingen en verrekeningen met een te laag vastgestelde beslagvrije voet tot gevolg worden voorkomen en kunnen incassohandelingen beter op elkaar worden afgestemd. De verbreding van het beslagregister wordt vanaf 2022 gefaseerd ingevoerd.

Wet Adviesrecht gemeenten bij Schuldenbewind

Gemeenten kunnen straks rechters adviseren over de vraag of iemand met problematische schulden hulp moet krijgen van een beschermingsbewindvoerder (ook wel schuldenbewind genoemd). Nu zijn gemeenten vaak niet op de hoogte als de rechter wordt verzocht om schuldenbewind in te stellen, terwijl ze wel verantwoordelijk zijn voor de juiste ondersteuning van mensen die schulden hebben. Om dit op te lossen, krijgen gemeenten een adviesrecht, als er schuldenbewind wordt aangevraagd. Het adviesrecht moet gemeenten beter in staat stellen hun regierol bij schuldhulpverlening te vervullen. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wens van gemeenten om meer grip te krijgen op de instroom in schuldenbewind. Verder biedt het adviesrecht de rechter de mogelijkheid om alternatieve vormen van ondersteuning af te wegen bij de beoordeling van het verzoek tot instelling van schuldenbewind.